

Priloga 5: Način izvedbe del za odpravo škode in obnovo gozda

1. Nega obnovljenih površin

Nega obnovljenih površin pomeni odstranitev rastlin iz zeliščnega in grmovnega sloja, ki ovirajo ali onemogočajo vznik oziroma razvoj mladovja na površinah, kjer je bil zaradi posledic žledoloma izveden posek. Minimalna površina poligona je 0,1 ha. Odstranjena vegetacija lahko ostane na licu mesta, tako da ne ovira rasti ciljnega mladja.

Z nego odstranjujemo rastline iz zeliščne in grmovne vegetacije ter plezalke, ki ovirajo, onemogočajo ali ogrožajo normalni razvoj mladovja na obnovljenih površinah. Izvaja se na površinah obnovljenih s sadnjo, setvijo ali v naravnem mladju. Na površinah obnovljenih s sadnjo se okoli posajenih sadik praviloma izvaja obžetev v obliki lijakov. Na nepomlajenih površinah se poreže rastline iz zeliščne in grmovne plasti, ki ovirajo naravno nasemenitev in vznik drevesnih vrst. Nega se po potrebi izvaja več let zapored enkrat do dvakrat v tekočem letu, odvisno od bujnosti rasti zeliščne in grmovne vegetacije. Ne glede na to se delo obračuna največ enkrat letno.

Aktivnost Nega obnovljenih površin (ha) zajema naslednji vrsti del:

710 – *Obžetev (ha)*

719 – *Odstranjevanje vzpenjavk (ha)*

2. Nega poškodovanega mladovja in tanjših drogovnjakov

Nega poškodovanega mladovja in tanjših drogovnjakov pomeni odstranjevanje drevesc oziroma rastlin iz zeliščnega in grmovnega sloja, ki ovirajo razvoj mladovja in tanjšega drogovnjaka. Minimalna površina poligona je 0,1 ha. Odstranjena vegetacija lahko ostane na licu mesta. Delo se izključuje z izvedo priprave površine za obnovo na isti površini. Mladovje in tanjši drogovnjak gozdu je razvojna faza gozda s srednjim premerom drevja v vladajočem in sovladajočem položaju do 20 cm v prsni višini, poškodovanem po žledu, ki ga zaradi poškodb ni potrebno uvesti v obnovo.

Posekana drevesa lahko ostanejo neizdelana (neokleščena vej, deblo ni razrezano) v gozdu, v kolikor ne ovirajo rasti mladih dreves. Posekana drevesa iglavcev, ki so sveža, neizsušena rastlinskih sokov, ter veje in vrhače, ki so sveži, neizsušeni rastlinskih sokov, ter predstavljajo nevarnost za namnožitev podlubnikov, je treba razžagati in zložiti na kupe ali v primeru strojne sečnje založiti v sečne poti oziroma izdelati in spraviti iz gozda. Poškodovana drevesa, ki ne ovirajo rasti mladih dreves, lahko ostanejo neposekana v sestoj.

Aktivnost Nega poškodovanega mladovja in tanjših drogovnjakov (ha) zajema naslednje vrste del:

711 – *Nega mladja (ha)*

712 – *Nega gošče (ha)*

713 – *Nega letvenjaka (ha)*

714 – *Nega drogovnjaka (ha)*

718 – *Nega v prebiralnem gozdu (ha)*

3. Obnova s sadnjo

Obnova s sadnjo pomeni saditev sadik gozdnih drevesnih vrst drevja na območju, ki ga je prizadela ujma, z gostoto sadnje od 1.000 do 4.000 sadik/ha. Minimalna površina poligona za sadnjo je 0,1 ha. Zavod za gozdove Slovenije z odločbo določi število in vrstno sestavo sadik. Razporeditev sadik je prilagojena terenu. Način sadnje je prilagojen vzgojnim oblikam sadik. Gozdni reprodukcijski material zagotavlja ZGS.

Aktivnost zajema naslednjo vrsto del:

313 – *Sadnja – ujma (ha)*

4. Zaščita mladja na obnovljenih površinah

Zaščita mladja pred divjadjo na obnovljenih površinah pomeni zaščito pred objedanjem vršnih poganjkov mladja gozdnega drevja ter pred poškodbami na lubju mladih dreves. Ukrepi se nanašajo na zaščito mladovja na obnovljenih površinah zaradi posledic žleda.

4.1 Individualna zaščita mladja oziroma drevesc s tulci (vključno z izdelavo opornih količkov)

Drevesce se zaščiti s tulci tako, da se ob njem v primerni razdalji zabije en oziroma dva oporna kola, na katera se namesti tulec, s katerim zaščitimo drevesce po navodilih proizvajalca oziroma ZGS. Dva kola sta nujna le za namestitvev tulcev večjega premera (cca 30 cm). Tulce lastnikom gozdov dobavi ZGS.

Aktivnost zajema naslednjo vrsto del:

834 – Zaščita s tulci, mrežo (kos)

4.2 Zaščita mladja z ograjo (vključno z izdelavo kolov oziroma škarij)

Zaščita mladja z ograjo je ograditev površine za obnovo gozda z namenom zaščite mladovja pred divjadjo. Postavitev žične ograje se opravlja na dva načina: s klasično postavitvijo s pokončnimi opornimi koli ali s škarjasto postavitvijo. Priznana vrednost dela zajema izdelavo kolov, postavitvev, napenjanje in učvrstitev mreže ter izdelavo vhoda v ograjeno površino.

Upošteva se, da je izvedena zaščita mladja z ograjo:

- če gre za novograjeno ograjo,
- če gre za obnovo v žledolomu močno poškodovane ograje, ko je treba zamenjati vsaj $\frac{1}{2}$ dolžine mreže in $\frac{1}{2}$ opornih kolov. Prevzame se obnovljena dolžina ograje.

Ograjo in potreben pomožni material za postavitvev ograje (razen opornih kolov), zaokroženo na 50 m navzgor, lastnikom gozdov dobavi ZGS.

Aktivnost zajema naslednji vrsti del:

836 – Zaščita mladja z ograjo - novogradnja (m)

837 – Vzdrževanje zaščitnih ograj (m)

4.3 Zaščita mladja oziroma drevesc s premazom vršičkov

Individualna zaščita drevesc pred divjadjo se izvede s premazom vršičkov z zaščitnim sredstvom. Premaz nanese minimalno na zgornji del terminalnega poganjka upoštevajoč navodila proizvajalca sredstva za uporabo. Zavod za gozdove Slovenije z odločbo določi drevesno vrsto, ki se na objektu zaščiti s premazom vršičkov.

Upošteva se, da je neka površina zaščiten s premazom vršičkov, če so v tekočem letu vidno premazani vršički drevesc (sadike ali naravno mladje drevesnih vrst), in če so v tekočem letu vidno premazani vršički najmanj 1.000 drevesc na hektar. V primeru, ko premazovanje ni površinsko strnjeno (manj kot 1.000 sadik/ha), se pri izračunu površine upošteva 10 m^2 /premazano drevesce. Sredstvo za premaz lastnikom gozdov dobavi ZGS.

Aktivnost zajema naslednjo vrsto del:

831 – Premazi vršičkov (ha)

4.4 Zaščita mladja oziroma drevesc s količenjem (vključno z izdelavo kolov)

Sadika oziroma drevesce se zaščiti s tremi koli, ki jih je treba trdno zabiti v tla okoli sadike v oddaljenosti do 20 cm od drevesca, tako da je debelce sadike oziroma drevesca zaščiten pred drgnjenjem s strani divjadi.

Material za zaščito s količenjem (kole) priskrbi lastnik sam.

Aktivnost zajema naslednjo vrsto del:

833 – Zaščita s količenjem (kos)

5. Priprava površine za obnovo

Priprava površine za obnovo gozda (za naravno obnovo ali za obnovo s sadnjo) pomeni posek ter izdelavo (klešččenje vej in razrez debla) močno poškodovanega drevja na površini, ki jo je potrebno obnoviti zaradi posledic žledoloma. Upošteva se površine velikosti vsaj 0,10 ha.

V gozdu lahko ostane skupaj neposekanih (poškodovanih in nepoškodovanih) do 100 dreves na hektar s premerom, večjim od 10 cm, drevesa opredeljena v naslednjem odstavku so šteta v to število. V primeru da je površina manjša ali večja od enega hektarja se sorazmerno spremeni število dreves.

Posamična močno poškodovana drevesa ali šopi do 5 močno poškodovanih dreves različnih debelin s premerom, večjim od 10 cm, lahko ostanejo neposekana v gozdu za ohranjanje biotskega ravnovesja in zaradi oblikovanja sestojne mikroklima.

V gozdu lahko ostane tudi do 10 posamičnih posekanih nadmerskih dreves na hektar.

Posekana in izdelana drevesa (okleščene veje in razrezano deblo) morajo biti spravljena iz površin za obnovo (razen dovoljenih 10 posamičnih posekanih dreves na ha). Sečni ostanki pri rasti ne smejo ovirati že prisotnega mladja na površini za obnovo.

Pri obnovi s sajenjem je potrebno sečne ostanke zložiti v rede ali kupe tako, vsaj pred začetkom sadnje, tako, da je površina pripravljena za sajenje. Pri naravni obnovi ni potrebno zložiti sečne ostanke v rede ali kupe.

Močno poškodovana drevesa so drevesa, ki so izravana, odlomljena, prelomljena, močno nagnjena ali imajo močno poškodovane krošnje (več kot 1/3 polomljene krošnje pri iglavcih ter več kot 60 % oz. v najbolj poškodovanem območju 80 % poškodovane krošnje pri listavcih).

Aktivnost Priprava površine na obnovo zajema naslednji vrsti del:

311 – Priprava površine za obnovo (prip.sest) – ujma (ha)

312 – Priprava površine za obnovo (prip.tal) – ujma (ha)

6. Odstranitev podrtega drevja iz varovalnih gozdov

Varovalni gozdovi so gozdovi, ki so kot taki določeni v Uredbi o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 1/13 in 39/15).

Odstranitev podrtega drevja iz varovalnih gozdov pomeni posek in odstranitev poškodovanega drevja iz varovalnih gozdov.

Posekana drevesa morajo biti spravljena iz gozda. Sečni ostanki ne smejo ovirati rasti mladih dreves.

Veje in vrhače iglavcev, ki so sveži, neizsušeni rastlinskih sokov, ter predstavljajo nevarnost za namnožitev podlubnikov, je treba razžagati in zložiti na kupe oziroma v primeru uporabe procesorske glave na dvigalu žičnice, zložiti na kupe tudi ob kamionski cesti. Odpravljene morajo biti poškodbe na gozdnih tleh in gozdnih vlakah, ki predstavljajo nevarnost za pričetek erozije. Iz strug potokov in hudournikov morajo biti odstranjeni vsi sečni ostanki.

Aktivnost zajema naslednje vrste del:

865 – Posek poškodovanega drevja z motorno žago (neto m3)

866 – Spravilo poškodovanega drevja s traktorjem (neto m3)

867 – Spravilo poškodovanega drevja z žičnim žerjavom s procesorsko glavo (neto m3)

7. Vzpostavljanje gozdne higiene

Vzpostavitev gozdne higiene predstavlja pospravo polomljenih, svežih vrhov iglavcev s premerom debla nad 10 cm na debelejšem koncu, ko posek dreves brez vrhov ni potreben, ter pospravo močno poškodovanih tanjših dreves iglavcev (do 10 cm prsnega premera) z namenom preprečevanja in zatiranja bolezni ter škodljivcev. Upošteva se površine vsaj 0,10 ha, kjer je bilo treba zaradi poškodb v žledolomu pospraviti vsaj 10 vrhov oziroma 10 močno poškodovanih tanjših dreves iglavcev na 0,10 ha.

Vrhove in debelca je treba razžagati oziroma zložiti na kupe ali na sečne poti ali odpeljati iz gozda. Na prevzeti površini lahko ostane v povprečju neizdelanih do 10 vrhov oziroma močno poškodovanih tanjših dreves iglavcev na hektar.

Aktivnost zajema naslednjo vrsto del:

870 – Vzpostavljanje gozdne higiene (ha).